

NOTĂ INFORMATIVĂ

**privind evaluarea programatică a Grantului Consolidat TB și HIV/SIDA al Fondului Global
„Consolidarea Controlului Tuberculozei și Reducerea Mortalității Asociate SIDA
în Republica Moldova” (MDA-C-PCIMU #3623)
la data de 31 decembrie 2024**

Implementarea Programului "Consolidarea Controlului Tuberculozei și Reducerea Mortalității Asociate SIDA în Republica Moldova", în cadrul grantului consolidat MDA-C-PCIMU #3623 al Fondului Global, cu valoare totală de 18 507 625.00 EURO, a fost inițiată la 01 ianuarie 2024 și urmează a fi finalizată la 31 decembrie 2026.

Recipientul Principal al Grantului Consolidat MDA-C-PCIMU, aa. 2024-2026, este IP Unitatea de Coordonare, Implementare și Monitorizare a Proiectelor în Domeniul Sănătății – IP UCIMP DS, în baza Acordului de Grant nr. 3623 din 18 decembrie 2023.

Sub-Recipientul Grantului Consolidat MDA-C-PCIMU nr. 1923, aa. 2024-2026, este Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate – Centrul PAS, în baza acordului de finanțare, semnat cu IP UCIMP DS (contract MDA/C/SR-PAS_24 din 31.01.2024, în valoare de 4 649 104.00 EURO).

Scopul programului

De a reduce suferința umană și povara socio-economică asociată TB și HIV/SIDA, în Republica Moldova, și de a promova structuri și sisteme concentrate asupra oamenilor, cu abordare sensibilă la aspectele de gen și drepturi umane, în scopul oferirii unui răspuns eficient și durabil la TB și HIV/SIDA, prin: (i) sporirea accesului la diagnosticul, tratamentul și prevenirea eficace și modernă a TB (acordând o atenție specială populațiilor cheie), și (ii) reducerea decalajului existent în progresul înregistrat în atingerea obiectivelor 90-90-90, și anume: creșterea ratei de identificare precoce a HIV, sporirea înrolării PTH în TARV și îmbunătățirea calității serviciilor de îngrijire pentru PTH, prin promovarea unor intervenții de prevenire inovative.

Obiectivele cheie ale programului

Obiectivul 1: Asigurarea accesului universal la serviciile de diagnostic și detecție a TB, furnizate în timp util și de înaltă calitate (cu accent pe TB-MDR/RR), prin: utilizarea activă a testelor rapide de diagnostic molecular; îmbunătățirea calității serviciilor de testare a sensibilității la medicamentele anti-TB și creșterea nivelului de acoperire cu acestea; și promovarea depistării active a cazurilor TB (screening sistematic pentru tuberculoză activă), în special, în rândul populațiilor cheie;

Obiectivul 2: Îmbunătățirea rezultatelor tratamentului pacienților cu TB-DR, prin implementarea schemelor scurte de tratament modificate și extinderea abordărilor centrate pe pacient, a suportului integrat al pacientului și a activităților de monitorizare și urmărire a acestuia;

Obiectivul 3: Reducerea transmiterii TB în societate, prin implementarea tratamentului preventiv și a măsurilor eficiente de control al infecției;

Acest proiect este realizat de Guvernul Republicii Moldova, prin IP UCIMP DS, cu sprijinul Fondului Global pentru Combaterea SIDA, Tuberculozei și Malariei.

Obiectivul 4: Creșterea ratei de identificare precoce a HIV, sporirea înrolării PTH în TARV și îmbunătățirea calității serviciilor de îngrijire pentru PTH, prin: promovarea unor metode inovative de testare; asigurarea accesului la TARV de înaltă calitate; implementarea modelelor diferențiate, centrate pe pacient, în tratamentul HIV și serviciile de îngrijire/ TARV; și abordarea punctelor slabe din cadrul continuumului serviciilor de îngrijire HIV;

Obiectivul 5: Prevenirea transmiterii HIV, prin: extinderea acoperirii populațiilor cheie cu intervenții inovatoare de prevenire; integrarea platformelor de servicii de sănătate la nivel comunitar; și reducerea discrepanțelor dintre continuumul de prevenire HIV și cel al serviciilor de îngrijire HIV;

Obiectivul 6: Consolidarea capacităților sistemului de sănătate;

Obiectivul 7: Consolidarea capacităților sistemului comunitar;

Obiectivul 8: Eliminarea barierelor în domeniul drepturilor omului și egalității de gen, pentru a atinge obiectivul zero discriminare, în serviciile de sănătate și medicale.

Grupurile țintă/ beneficiarii programului

Componenta TB

- Pacienții cu tuberculoză
- Pacienții cu tuberculoză multi-drog rezistentă (TB-MDR)
- Deținuții
- Migranții și persoanele adulte fără adăpost (PAFA)
- Persoanele care trăiesc cu HIV/SIDA (PTH)
- Prestatorii de servicii medicale implicați în diagnosticul, managementul de caz și tratamentul tuberculozei.

Componenta HIV/SIDA

- Persoanele care trăiesc cu HIV/SIDA (PTH)
- Persoanele cu co-infecția HIV/SIDA + TB
- Deținuții
- Populații cheie afectate: BSB (inclusiv TG), PCD (inclusiv PCDI și PCDNI), LS.

Performanța programatică

Componenta TB

În conformitate cu cadrul de performanță al Grantului Consolidat al Fondului Global, MDA-C-PCIMU nr. 3623, **componenta TB**, pentru indicatorii de impact și de rezultat durabil, precum și pentru cei de proces (în baza cărora se măsoară performanța grantului) – țintele sunt anuale.

La data de 21 martie 2025, sunt raportabile datele preliminare pentru anul 2024 pentru indicatorii de impact și cei de rezultat durabil, precum urmează:

Indicatori de impact:

TB I-3^(M) Numărul de decese cauzate de TB (toate formele, non-HIV) pe an, la 100 000 populație – **4,77** (ținta: 5,25)

139 persoane au decedat de tuberculoză, **în anul 2024** (4,77 decese cauzate de TB, toate formele, la persoanele HIV-negative, la 100,000 populație)

Indicator realizat în proporție de **110%**

Notă – Se observă următoarea dinamică a ratei de mortalitate prin TB, toate formele, la persoanele HIV-negative (în conformitate cu definiția FG din 2020), înregistrate în ultimii ani: 2023 (4.7 per 100 K/ abs. 141), 2022 (5.19 per 100 K/ abs. 160), 2021 (4.87 per 100 K/ abs. 150) și 2020 (3.6 per 100 K/ abs. 145).

TB I-4^(M) Numărul cazurilor noi TB cu TB-RR și/sau TB-MDR, testate la sensibilitate pentru preparatele de linia I, diagnosticate cu MDR, din numărul total de cazuri noi de tuberculoză cu cultura pozitivă, testate la sensibilitate pentru preparatele de linia I, pe parcursul anului – **23.11%** (ținta: 25.48%)

223 cazuri noi de tuberculoză cu testul pozitiv la cultură, examinate la sensibilitate pentru preparatele de linia I, din 965 cazuri investigate **în anul 2024**, au fost diagnosticate cu TB-RR și/sau TB-MDR

Indicator realizat în proporție de **110%**

Notă – Se observă menținerea unei rate înalte a prevalenței TB-RR și/sau TB-MDR printre cazurile noi TB, înregistrate în ultimii ani: 2023 - 25,4% / 268 abs., 2022 - 23,4% / 235 abs., 2021 - 28,35% / 273 abs., 2020 - 27,92% / 232 abs., 2019 - 29,5% / 398 abs., 2018 - 27,7% / 397 abs., 2017 - 26,6% / 308 abs., 2016 - 26,1% / 331 abs., 2015 - 25,3% / 338 abs., 2014 - 27,7% / 417 abs.

Indicator de rezultat (outcome):

TB O-5: Rata de acoperire cu tratament antituberculos - Procentul de cazuri noi și recidive de TB notificate și acoperite cu tratament, din numărul estimat de cazuri TB, toate formele (bacteriologic confirmate și diagnosticate clinic), din același an – **93%** (ținta: 84,05%)

Procentul de cazuri noi și recidive notificate și acoperite cu tratament, din numărul estimat de cazuri TB, **în anul 2023**, a fost de 93%.

Indicator realizat în proporție de **111%**

Notă – Se observă menținerea unei rate înalte de acoperire cu tratament antituberculos, înregistrate în ultimii ani, în conformitate cu datele anuale raportate de OMS: 2024 (pentru anul 2023) - 93.0%; 2023 (pentru anul 2022) - 87.0%; 2022 (pentru anul 2021) - 80.0%; 2021 (pentru anul 2020) - 90.0%; 2020 (pentru anul 2019) - 76.0%.

La data de 21 martie 2025, sunt raportabile datele anuale preliminare pentru anul 2024 pentru indicatorii de proces, precum urmează:

Indicatori de proces (output):

TBP-1 Numărul contactșilor pacienților cu TB, care au inițiat tratamentul preventiv al TB (TPT) – **1 855** (ținta: 2 121 persoane)

1 855 persoane, care au fost în contact cu pacienții TB, au inițiat tratamentul preventiv al TB (TPT), **în anul 2024**

Indicator realizat în proporție de **87%**

Notă – Indicatorul se raportează pentru prima dată, pentru anul 2024, în cadrul grantului actual al FG.

TBDT-1 Numărul persoanelor cu tuberculoză (*doar cazuri noi și recidive), toate formele (bacteriologic confirmate și diagnosticate clinic), notificate către autoritatea națională, într-o perioadă anumită de timp – **1 926** (ținta: 2 381 persoane)

1 926 cazuri de tuberculoză, toate formele, au fost notificate către autoritatea națională, **în anul 2024**

Indicator realizat în proporție de **81%**

Notă – Se observă menținerea unui număr stabil de cazuri TB (toate formele) notificate, înregistrate în ultimii ani: 2024 (abs. 1 926), 2023 (abs. 2 162), 2022 (abs. 2 120), 2021 (abs. 2 067).

TBDT-2 Rata succesului tratamentului pacienților cu TB, toate formele - Procentul pacienților cu TB (*doar cazuri noi și recidive), toate formele: bacteriologic confirmate și diagnosticate clinic, tratați cu succes (vindecați și cu tratament încheiat), din numărul total de pacienți cu TB notificați, într-o perioadă anumită de timp – **83.16%** (ținta: 89.00%)

1 427 pacienți cu TB, toate formele, incluși în tratamentul TB sensibilă (**cohorta TB 2023**), au fost tratați cu succes, din 1 716 persoane cu TB notificate către autoritatea națională, în aceeași perioadă

Indicator realizat în proporție de **93%**

Notă – Se observă o dinamică pozitivă a ratei succesului tratamentului pacienților cu TB, toate formele, înregistrate în ultimii ani: 2024 (cohorta TB 2023) – 83.16%/ abs. 1 427; 2023 (cohorta TB 2022) – 78.86%/ abs. 1 686; 2022 (cohorta TB 2021) – 69.67%/ abs. 1 477.

TBDT-3c Procentul persoanelor cu tuberculoză (*doar cazuri noi și recidive), toate formele (bacteriologic confirmate și diagnosticate clinic), identificate prin depistare activă, cu suportul organizațiilor societății civile – **9.1%** (ținta: 14.00%)

175 persoane cu TB, toate formele, au fost identificate prin depistare activă de OSC-uri, din 1 926 persoane cu TB notificate către autoritatea națională, **în anul 2024**

Indicator realizat în proporție de **65%**

Notă – Se observă următoarea dinamică a ratei de identificare a persoanelor cu TB, prin depistare activă de OSC-uri, în ultimii ani: 2024 – 9.09%/ abs. 175; 2023 – 11.6%/ abs. 252; 2022 – 6.18%/ abs. 131.

TBDT-4 Procentul pacienților cu TB (cazuri noi și recidive) investigați cu ajutorul testelor de diagnosticare rapidă, recomandate de OMS – **93.35%** (ținta: 90.00%)

1 798 persoane cu TB, toate formele, au fost investigate cu ajutorul testelor de diagnosticare rapidă, din 1 926 persoane cu TB notificate către autoritatea națională, **în anul 2024**

Indicator realizat în proporție de **104%**

Notă – Se observă menținerea unui nivel înalt al ratei de investigare a persoanelor cu TB, cu ajutorul testelor de diagnosticare rapidă, în ultimii ani: 2024 – 93.35%/ abs. 1,798; 2023 – 94%/ abs. 2,033; 2022 – 93.16%/ abs. 1,975.

DRTB-2 Numărul persoanelor cu tuberculoză drog-rezistentă (RR-TB și/sau MDR-TB) bacteriologic confirmată, notificate către autoritatea națională – **366** (ținta: 523 persoane)

366 cazuri cu tuberculoză drog-rezistentă (TB-RR și/sau TB-MDR), confirmate bacteriologic, au fost notificate, **în anul 2024**

Indicator realizat în proporție de **70%**

Notă – Reducerea numărului de pacienți cu TB-MDR notificați, în ultimii ani (2024 - abs. 366; 2023 - abs. 428; 2022 - abs. 401; 2021 - abs. 462; 2020 – abs. 438; 2019 – abs. 631; 2018 – abs. 811; 2017 – abs. 736), este în directă corespundere cu scăderea incidenței TB.*

DRTB-3 Procentul persoanelor cu tuberculoză drog-rezistentă (RR-TB și/sau MDR-TB) bacteriologic confirmată, care au demarat tratamentul DOTS-Plus, în perioada raportată – **94.81%** (ținta: 95.00%)

347 persoane cu tuberculoză drog-rezistentă (TB-RR și/sau TB-MDR), confirmată bacteriologic, au demarat tratamentul DOTS-Plus, **în anul 2024**, din 366 cazuri cu TB/DR, notificate către autoritatea națională, în aceeași perioadă

Indicator realizat în proporție de **100%**

Notă - Reducerea numărului de pacienți cu TB-RR și/sau TB-MDR, înrolați în tratamentul DOTS-Plus, în ultimii ani (2024 - abs. 347; 2023 - abs. 518; 2022 - abs. 490; 2021 - abs. 574; 2020 – abs. 538; 2019 – abs. 883; 2018 – abs. 943; 2017 – abs. 984; 2016 – abs. 1,037; 2015 – abs. 1,020), este în directă corespundere cu scăderea incidenței TB.*

DRTB-9 Rata succesului tratamentului pacienților cu RR-TB și/sau MDR-TB - Procentul pacienților cu TB DR (RR-TB și/sau MDR-TB), tratați cu succes (vindecați și cu tratament încheiat) – **68.82%** (ținta: 75.00%)

287 pacienți cu TB DR, incluși în tratamentul DOTS Plus (**cohorta TB DR 2022**), au fost tratați cu succes, din 417 persoane cu TB DR notificate către autoritatea națională, în aceeași perioadă

Indicator realizat în proporție de **92%**

Notă – Se observă următoarea dinamică a ratei succesului tratamentului pacienților cu RR-TB și/sau MDR-TB, înregistrate în ultimii ani: 2024 (cohorta TB DR 2022) – 68.82%/ abs. 287; 2023 (cohorta TB DR 2021) – 64.78%/ abs. 320; 2022 (cohorta TB DR 2020) – 73.06%/ abs. 320.

KVP-1 Numărul persoanelor cu tuberculoză, toate formele (*doar cazuri noi și recidive), notificate în rândul deținuților – **54** (ținta: 106 persoane)

54 cazuri de tuberculoză, toate formele, au fost notificate către autoritatea națională, **în anul 2024**

Indicator realizat în proporție de **51%**

Notă – Se observă scăderea continuă a numărului cazurilor de TB (toate formele) notificate în rândul deținuților, înregistrate în ultimii trei ani: 2024 (abs. 54), 2023 (abs. 62), 2022 (abs. 79).

Componenta RSSH

În conformitate cu cadrul de performanță al Grantului Consolidat al Fondului Global, MDA-C-PCIMU nr. 3623, **componenta RSSH (Sisteme de sănătate reziliente și durabile)**, pentru indicatorii de proces – ținta este anuală.

La data de 21 martie 2025, sunt raportabile datele finale pentru anul 2024 pentru indicatorul de proces, precum urmează:

CSS-3 Procentul locațiilor de furnizare a serviciilor de sănătate care dispun de un mecanism de monitorizare condus de comunitate (CLM) – **85.71%** (ținta: 80.00%)

24 cabinete TB, din cele 28 locații de furnizare a serviciilor în domeniul controlului și profilaxiei tuberculozei, au dispus de un mecanism CLM (prin intermediul aplicației mobile I LIKE VST), **în anul 2024**

Indicator realizat în proporție de **107%**

Notă – Indicatorul se raportează pentru prima dată, începând cu anul 2023, în cadrul grantului actual al FG și prezintă următoarea dinamică: 2024 – 85.7% (24/28); 2023 – 10.3% (4/39).

Componenta HIV/SIDA

În conformitate cu cadrul de performanță al Grantului Consolidat al Fondului Global, MDA-C-PCIMU nr. 3623, **componenta HIV/SIDA**, pentru indicatorii de impact și de rezultat durabil, precum și pentru cei de proces (în baza cărora se măsoară performanța grantului) – țintele sunt anuale.

La data de 21 martie 2025, sunt raportabile datele preliminare disponibile pentru indicatorii de rezultat durabil și datele finale pentru indicatorii de proces, pentru anul 2024, precum urmează:

Indicator de impact:

HIV I-4 Mortalitatea asociată cu SIDA la 100 000 populație – **N/A** (ținta: <13.71)

Rata de decese cauzate de HIV/SIDA, per 100 000 persoane, **în anul 2024**, estimată de SPECTRUM – **N/A**

Estimările SPECTRUM 2025 pentru a. 2024 vor fi disponibile după 31 martie 2025

Notă – Conform datelor generate de SPECTRUM, se observă menținerea unei rate înalte a mortalității asociate cu SIDA, în ultimii ani: 2023 (15.16 per 100 K); 2022 (15.71 per 100 K); 2021 (16.01 per 100 K); 2020 (14.32 per 100 K); 2019 (14.76 per 100 K). Această dinamică este în directă corelare cu cele mai înalte rate de abandon și cele mai joase rate privind tratamentul ARV inițiat primar, înregistrate în anul 2020 comparativ cu anul 2019, în contextul pandemiei COVID-19.

Indicatori de rezultat (outcome):

HIV O-11 Procentul PTH care își cunosc statutul HIV la sfârșitul perioadei de raportare – **N/A** (ținta: 71,2%)

Numărul de PTH care își cunoșteau statutul HIV, la sfârșitul anului 2024, din numărul de PTH estimate de SPECTRUM, pentru această perioadă – **N/A**

Estimările SPECTRUM 2025 pentru a. 2024 vor fi disponibile după 31 martie 2025

Notă – Observăm că indicatorul prezintă o dinamică stabilă de creștere, în ultimii ani: 2023 (68.80%); 2022 (67.18%); 2021 (66.49%); 2020 (63.85%); 2019 (64.48%).

HIV O-12 Procentul PTH aflate în tratament ARV, care prezintă supresie virală – **91.84%** (ținta: 89.00%)

La finele anului 2024, 6 259 PTH au prezentat supresie virală (<1000 copii/mL), din cele 6 815 PTH aflate în tratament ARV cel puțin 6 luni și cu cel puțin un rezultat la testul de detectare a încărcăturii virale HIV, în registrul pacienților TARV

Indicator realizat în proporție de **103%**

Notă – Observăm că indicatorul prezintă o dinamică stabilă, în ultimii ani: 2024 (91.84%); 2023 (88.50%); 2022 (87.98%); 2021 (89.15%); 2020 (85.65%); 2019 (83.74%).

Indicatori de proces (output):

TCS-1.1 Procentul persoanelor aflate în tratament ARV, din numărul total de PTH, la sfârșitul perioadei de raportare – **54.8%** (ținta: 61.16%)

La finele anului 2024, un număr de 8 987 PTH se afla în tratament ARV, din 16 410 PTH estimate de SPECTRUM, pentru această perioadă

Indicator realizat în proporție de **90%**

Notă – Observăm că indicatorul prezintă o dinamică stabilă de creștere, în comparație cu anii precedenți: 2024 (54.77%), 2023 (51.85%), 2022 (48.98%), 2021 (47.66%), 2020 (46.48%), 2019 (38.30%), 2018 (37.04%), 2017 (28.08%), 2016 (24.64%) și 2015 (21.04%).

TCS-1b Procentul adulților (15+) aflați în tratament ARV, din numărul total de adulți care trăiesc cu HIV, la sfârșitul perioadei de raportare – **54.8%** (ținta: 61.13%)

La finele anului 2024, un număr de 8 861 adulți care trăiesc cu HIV se afla în tratament ARV, din 16 181 adulți care trăiesc cu HIV estimați de SPECTRUM, pentru această perioadă

Indicator realizat în proporție de **90%**

TCS-1c Procentul copiilor (sub 15 ani) aflați în tratament ARV, din numărul total de copii care trăiesc cu HIV, la sfârșitul perioadei de raportare – **96.2%** (ținta: 91.61%)

La finele anului 2024, un număr de 126 copii care trăiesc cu HIV se afla în tratament ARV, din 131 copii diagnosticați cu HIV

Indicator realizat în proporție de **105%**

KP-1a Procentul BSB acoperiți de programele de prevenire HIV - pachet definit de servicii – **49.66%** (ținta: 45.00%)

În anul 2024, 7 251 BSB au fost acoperiți de programele de prevenire HIV, din 14 600 BSB estimați pentru această perioadă

Indicator realizat în proporție de **110%**

Notă – Observăm că indicatorul prezintă o dinamică stabilă de creștere, în ultimii ani: 2024 (abs. 7,251), 2023 (abs. 5,644), 2022 (abs. 4 934), 2021 (abs. 4 269), 2020 (abs. 3 793), 2019 (abs. 4 376) și 2018 (abs. 4 630).

KP-6a Numărul de BSB care au administrat, cel puțin o dată, orice produs PrEP, în perioada de raportare – **556** (ținta: 600 persoane)

Unui număr de 556 BSB i s-a prescris sau i s-a eliberat cel puțin o dată orice formă de produs PrEP, **în anul 2024**

Indicator realizat în proporție de **93%**

Notă – Se observă o dinamică lentă de creștere a indicatorului: 2024 – 556 abs., 2023 – 450 abs., 2022 - 352 abs., 2021 - 278 abs. Acest fapt se explică prin specificul grupului BSB și noutatea serviciului PrEP în sine (activitățile PrEP au fost introduse în Moldova în anul 2019).

KP-1b Numărul TG acoperite de programele de prevenire HIV - pachet definit de servicii – **106** (ținta: 80 persoane)

În anul 2024, 106 TG au fost acoperite de programele de prevenire HIV

Indicator realizat în proporție de **133%**

KP-1c Procentul LS acoperiți de programele de prevenire HIV - pachet definit de servicii – **48.92%** (ținta: 55.00%)

În anul 2024, 7 730 LS au fost acoperiți de programele de prevenire HIV, din 15 800 LS estimați pentru această perioadă

Indicator realizat în proporție de **89%**

Notă – Observăm că indicatorul prezintă o dinamică stabilă în ultimii ani: 2024 (abs. 7 730); 2023 (abs. 8 464); 2022 (abs. 7 764); 2021 (abs. 7 646); 2020 (abs. 7 209); 2019 (abs. 7 332); 2018 (abs. 8 373).

KP-1d Procentul PCDI acoperite de programele de prevenire HIV - pachet definit de servicii – **42.88%** (ținta: 65.00%)

În anul 2024, 11 792 PCDI au fost acoperite de programele de prevenire HIV, din 27 500 PCDI estimate pentru această perioadă

Indicator realizat în proporție de **66%**

Notă 1 – Observăm că indicatorul prezintă următoarea dinamică, în ultimii ani: 2024 (abs. 11 792); 2023 (abs. 17 345); 2022 (abs. 16 963); 2021 (abs. 16 285); 2020 (abs. 16 302); 2019 (abs. 15 627); 2018 (abs. 20 801).

*Notă 2 – Începând cu anul 2024, se raportează numărul PCDI, fără numărul de PCDNI. Respectiv, numărul total de PCD (PCDI + PCDNI) acoperite de programele de prevenire HIV, în anul 2024, este de 14 712 (11 792 + 2 920) și reprezintă **54% de acoperire**.*

HTS-3a Procentul BSB care au fost testați pentru HIV, în perioada de raportare, în cadrul programelor de prevenire HIV - pachet definit de servicii, și își cunosc rezultatele – **42.2%** (ținta: 38.25%)

6 161 BSB au fost testați pentru HIV, **în anul 2024**, și își cunosc rezultatele, din 14 600 BSB estimați pentru această perioadă

Indicator realizat în proporție de **110%**

Notă - Observăm că indicatorul prezintă o dinamică pozitivă, în ultimii ani: 2024 (abs. 6 161); 2023 (abs. 3 601), 2022 (abs. 4 084), 2021 (abs. 4 438), 2020 (abs. 2 912), 2019 (abs. 2 411) și 2018 (abs. 2 848).

HTS-3b Numărul TG care au fost testate pentru HIV, în perioada de raportare, în cadrul programelor de prevenire HIV - pachet definit de servicii, și își cunosc rezultatele – **100** (ținta: 68 persoane)

100 TG au fost testate pentru HIV, **în anul 2024**, și își cunosc rezultatele

Indicator realizat în proporție de **147%**

HTS-3c Procentul LS care au fost testați pentru HIV, în perioada de raportare, în cadrul programelor de prevenire HIV - pachet definit de servicii, și își cunosc rezultatele – **41.8%** (ținta: 46.75%)

6 606 LS au fost testați pentru HIV, **în anul 2024**, și își cunosc rezultatele, din 15 800 LS estimați pentru această perioadă

Indicator realizat în proporție de **89%**

Notă - Observăm că indicatorul prezintă o dinamică stabilă, în ultimii ani: 2024 (abs. 6 606); 2023 (abs. 6 590), 2022 (abs. 6 719), 2021 (abs. 5 872), 2020 (abs. 5 304), 2019 (abs. 4 980) și 2018 (abs. 5 431).

HTS-3d Procentul PCDI care au fost testate pentru HIV, în perioada de raportare, în cadrul programelor de prevenire HIV - pachet definit de servicii, și își cunosc rezultatele – **33.26%** (ținta: 45.96%)

9 146 PCDI au fost testate pentru HIV, **în anul 2024**, și își cunosc rezultatele, din 27 500 PCDI estimate pentru această perioadă

Indicator realizat în proporție de **72%**

Notă 1 - Observăm că indicatorul prezintă o dinamică stabilă, în ultimii ani: 2024 (abs. 9 146), 2023 (abs. 10 676), 2022 (abs. 11 948), 2021 (abs. 9 494), 2020 (abs. 9 263), 2019 (abs. 7 922) și 2018 (abs. 10 175).

*Notă 2 – Începând cu anul 2024, se raportează numărul PCDI, fără numărul de PCDNI. Respectiv, numărul total de PCD (PCDI + PCDNI) testate la HIV, în cadrul programelor de prevenire HIV, în anul 2024, este de 11 681 (9 146 + 2 535) și reprezintă **43% de acoperire**.*

HTS-3f Numărul deținuților care au fost testați pentru HIV, în perioada de raportare, și își cunosc rezultatele – **4 869** (ținta: 5 600 persoane)

4 869 de deținuți au fost testați pentru HIV, **în anul 2024**, și își cunosc rezultatele

Indicator realizat în proporție de **87%**

Notă – Se observă o dinamică stabilă a indicatorului: 2024 – 4 869 abs., 2023 – 4 887 abs., 2022 – 5 373 abs., 2021 – 3 968 abs.

TB/HIV-6 Procentul pacienților cu TB (cazuri noi și recidive), care trăiesc cu HIV și se află în tratament ARV, în timpul tratamentului antituberculos – **91.1%** (ținta: 90.00%)

205 pacienți cu TB incluși în tratament antituberculos, **în anul 2024**, au fost înrolați sau au inițiat tratamentul ARV, din 225 pacienți cu TB, care trăiesc cu HIV, înregistrați în această perioadă

Indicator realizat în proporție de **101%**

TB/HIV-7.1 Procentul PTH aflate în tratament ARV, care au inițiat tratamentul preventiv al TB (TPT), în perioada de raportare – **24.5%** (ținta: 25.00%)

205 PTH au inițiat tratamentul preventiv al TB (TPT), **în anul 2024**, din 838 PTH înrolați în tratament ARV, în această perioadă

Indicator realizat în proporție de **98%**

Performanța financiară (utilizarea fondurilor)

Către 31 decembrie 2024, în cadrul realizării Grantului Consolidat al Fondului Global (MDA-C-PCIMU nr. 3623), componentele TB și HIV/SIDA, au fost valorificați 5 909 303.44 EURO (inclusiv plăți în avans), față de 5 162 322.69 EURO bugetați pentru perioada 01 ianuarie – 31 decembrie 2024, ceea ce constituie 114.5% sau 31.9% din valoarea totală a grantului (Tabelul nr. 1).

Tabelul nr. 1: Valorificarea surselor financiare ale Grantului MDA-C-PCIMU nr. 3623,

în perioada 01.01.2024 – 31.12.2024 (EUR)

Modul	Bugetat	Valorificat	Variația	% de realizare
Servicii de prevenire HIV, în rândul BSB	283,555.44	299 120,90	-15 565,46	105,5%
Servicii de prevenire HIV, în rândul LS	340,799.31	347 695,39	-6 896,08	102,0%
Servicii de prevenire HIV, în rândul PCD	609,616.32	543 572,18	66 044,14	89,2%
Servicii de prevenire HIV, în rândul deținuților	141,671.61	128 724,14	12 947,47	90,9%
Servicii diferențiate de testare la HIV	213,593.10	282 990,12	-69 397,02	132,5%
Servicii de tratament, îngrijire și suport HIV	522,400.89	496 949,02	25 451,87	95,1%
Reducerea barierelor în domeniul drepturilor omului - servicii HIV/ TB	216,784.96	216 784,00	0,96	100,0%
Servicii de diagnostic, tratament și îngrijire TB	178,066.97	291 903,30	-113 836,33	163,9%
Servicii de diagnostic, tratament și îngrijire TB-DR	189,341.99	593 047,95	-403 705,96	313,2%
Servicii de prevenire TB/ TB-DR	73,825.91	129 386,92	-55 561,01	175,3%
TB/ TB-DR, în rândul populațiilor cheie vulnerabile (KVP)	510,972.71	721 926,69	-210 953,98	141,3%
RSSH: Consolidarea sistemelor comunitare	415,031.53	415 026,00	5,53	100,0%
RSSH: Sisteme de monitorizare și evaluare	798,081.97	774 961,39	23 120,58	97,1%
Gestionare de program	668,579.98	667 215,44	1 364,52	99,8%
TOTAL	5,162,322.69	5,909,303.44	-746,980.77	114.5%

Explicația variațiilor majore

S-au constatat variații majore de neîndeplinire a bugetului, per module, din următoarele **cauze**:

1. Modulul: Servicii de prevenire HIV, în rândul PCD (+) 66 044,14 EUR

Economiile înregistrate la activitățile de: (i) procurare a consumabilelor (seringi, șervețele îmbibate cu alcool, prezervative masculine) destinate PCD, datorate stocurilor existente din anul precedent de implementare (2023); (ii) întreținere a automatelor de distribuire a consumabilelor, datorită cheltuielilor reduse pentru combustibil, precum și energie electrică/ internet (în unele instituții medicale, în special în regiunea de Est a RM); și (iii) deschidere a două site-uri TFAO noi, precum și oferire a serviciilor de advocacy și dotare tehnică a acestora, din cauza reformei planificate a serviciului de narcologie, la nivel național.

2. Modulul: Servicii de prevenire HIV, în rândul deținuților (+) 12 947,47 EUR

Economiile înregistrate la procurarea de consumabile (seringi, șervețele îmbibate cu alcool, prezervative masculine) destinate PCDI în rândul deținuților, datorate stocurilor existente din anul precedent de implementare (2023).

S-au constatat variații majore de supra-îndeplinire a bugetului, per module, din următoarele **cauze**:

1. Modulul: Servicii diferențiate de testare la HIV (–) 69 397,02 EUR

Procurarea de echipamente medicale (CD4 flow-citometre, Sysmex), bugetate în anul 2 de implementare a grantului (2025).

2. Modulul: Servicii de diagnostic, tratament și îngrijire TB (–) 113,836.33 EUR

(i) Procurarea de echipamente pentru LNR în tuberculoză (congelatoare, centrifugi și analizator microbiologic), bugetate în anul 3 de implementare a grantului (2026); și (ii) asigurarea serviciilor de mentenanță pentru echipamentele BACTEC MGIT 960 și GeneXpert, bugetate în anul 3 de implementare a grantului (2026).

3. Modulul: Servicii de diagnostic, tratament și îngrijire a TB-DR (–) 403,705.96 EUR

(i) Procurarea de consumabile/ reagenți, pentru TS la medicamente prin echipamentele BACTEC MGIT 960, și de cartușe GeneXpert, bugetate în anul 3 de implementare a grantului (2026); și (ii) procurarea de medicamente pentru tratamentul MDR-TB, bugetate în anul 3 de implementare a grantului (2026).

4. *Modulul: Servicii de prevenire TB/ TB-DR (–) 55,561.01 EUR*

(i) Procurarea de medicamente pentru tratamentul preventiv al TB (TPT); și (ii) creșterea costurilor de logistică/ livrare a medicamentelor TB de I linie și pentru TPT.

5. *Modulul: TB/ TB-DR, în rândul populațiilor cheie vulnerabile (KVP) (–) 210 953,98 EUR*

Acoperirea cu servicii de screening TB a unui număr mai mare de beneficiari, decât cel bugetat inițial, pentru primul an de implementare (2024), la etapa de negociere a grantului. Astfel, numărul de beneficiari a fost redistribuit în mod egal pentru perioada de trei ani de implementare a grantului.

Economii estimate

În urma analizei activităților realizate în primul an de implementare a grantului (2024), dar și a estimării cheltuielilor pentru anii 2025-2026, conform bugetului aprobat, se estimează înregistrarea unor economii, în sumă de **365,762.00 EUR**, dintre care cele mai mari se referă la următoarele **module**:

1. *Modulele: Servicii de prevenire HIV, în rândul GRSI: 238,423.98 EUR*

(i) Procurarea consumabilelor pentru activitățile de prevenție în rândul GRSI (seringi, prezervative, lubrifianți); (ii) Procurarea preparatului Buprenorfină pentru regiunea transnistreană; și (iii) Acoperirea unui număr mai mic de persoane cu servicii PrEP.

2. *Modulul: Servicii de tratament, îngrijire și suport HIV: 90.389,40 EUR*

(i) Contractarea de către ONG-uri a unui număr mai mic de beneficiari, decât cel bugetat, pentru acoperirea cu pachetul de servicii pentru formarea/ menținerea aderenței la tratamentul ARV; și (ii) Înregistrarea unor costuri reduse la preparatele ARV contractate.

3. *Modulul: TB/ TB-DR, în rândul populațiilor cheie vulnerabile (KVP): 20,691.32 EUR*

(i) Oferirea către ONG-uri a unui număr redus de stimulente, pentru diagnosticarea cazurilor noi de TB, în urma screening-ului de depistare țintită, din cauza înregistrării unui număr mai mic de cazuri noi TB confirmate, comparativ cu cel planificat/ bugetat.

Fortificarea managementului de program

În perioada anului 2024, Recipientul Principal - IP UCIMP DS:

- a asigurat semnarea contractelor de finanțare pentru implementarea **proiectelor de prevenire HIV printre GRSI**, pentru perioada anului 2024, cu ANP și asociațiile obștești active în domeniu, de pe ambele maluri ale r. Nistru;
- a asigurat contractarea asociațiilor obștești active în domeniu, de pe ambele maluri ale r. Nistru, pentru realizarea **activităților de depistare activă a cazurilor TB** (screening sistematic pentru tuberculoză activă), în special, în rândul populațiilor cheie, și de asigurare a aderenței pacienților la tratament antituberculos, în anul 2024;
- a prezentat **Rapoartele Trimestriale de Progres** (financiare și programatice) pentru Q.IV.2023 (26 februarie 2024), Q.I.2024 (27 mai 2024), Q.II.2024 (22 august 2024) și Q.III.2024 (18 noiembrie 2024) – destinate Ministerului Sănătății, Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerului Finanțelor și CNC TB/SIDA;
- a completat **Raportul de Progres PU/DR al FG**, pentru perioada anului 2023, și l-a încărcat pe platforma Global Fund Partner Portal (29 februarie 2024);
- a elaborat materialele aferente și a participat la **ședințele Comisiei Naționale de Experți** (02 aprilie 2024 și 23 octombrie 2024), cu privire la implementarea Granturilor Consolidate TB și HIV/SIDA ale GFATM, în perioada anului 2023 și semestrului I. 2024;
- a elaborat materialele aferente și a participat la **ședințele Consiliului de Administrare** al IP UCIMP DS (15 aprilie 2024 și 20 septembrie 2024), cu privire la implementarea Granturilor Consolidate TB și HIV/SIDA ale GFATM, în perioada aa. 2021-2023 și aa. 2024-2026;
- a asigurat oferirea suportului tehnic în efectuarea procesului de **audit financiar** al implementării Grantului Consolidat al FG (MDA-C-PCIMU nr. 1923, aa. 2021-2023), componentele TB, HIV/SIDA și COVID-19, pentru anul 2023;
- a recepționat, în baza Hotărârii Curții de Conturi nr. 38 din 12 iulie 2024, **Raportul de audit asupra rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Sănătății** încheiate la 31 decembrie 2023, elaborat de echipa de audit a Curții de Conturi a RM și publicat pe site-ul <https://ccrm.md/> în limbile română și rusă;
- a participat la **vizita de supervizare în teren a granturilor Fondului Global** oferite Republicii Moldova în susținerea programelor naționale de prevenire și control al TB și HIV/SIDA/ITS, a două organizații active în domeniu (17 octombrie 2024), și anume: (i) AO Asociația Psihologilor din Tighina, or. Căușeni – componenta TB, și (ii) AO GENDERDOC-M, mun. Chișinău – componenta HIV/SIDA;
- a elaborat materialele aferente și a participat la **ședința CNC TB/SIDA** (24 aprilie și 21 noiembrie 2024), cu privire la: (i) implementarea Grantului Consolidat TB și HIV/SIDA al GFATM „Consolidarea Controlului Tuberculozei și Reducerea Mortalității Asociate cu SIDA în Republica Moldova”, în perioada semestrului I. 2024; și (ii) angajamentele de co-finanțare a PNRT și PN HIV/SIDA/ITS, din sursele bugetului de stat, în cadrul grantului Fondului Global, anul 2023;

Acest proiect este realizat de Guvernul Republicii Moldova, prin IP UCIMP DS, cu sprijinul Fondului Global pentru Combaterea SIDA, Tuberculozei și Malariei.

- a participat la ședințele din cadrul vizitelor de supervizare a echipei de țară a FG (aprilie și octombrie 2024);
- a asigurat suportul în desfășurarea **vizitei de Spot-Check a expertului independent din partea LFA**, GFATM în Rep. Moldova, Ms. Tatiana MOICHENKO (25 noiembrie – 06 decembrie, 2024);
- a participat la ședința comună a experților din cadrul **misiunii de evaluare externă a PNRT, aa. 2022-2025**, desfășurate în perioada 25-29 noiembrie 2024, cu participarea Biroului Regional OMS pentru Europa, Parteneriatului Stop TB și a Biroului OMS în RM;
- a organizat și gestionat **ședința Comisiei de Jurizare** a cererilor de finanțare a proiectelor pe componenta TB, pentru anul 2025 (13 decembrie 2024);
- a asigurat oferirea suportului tehnic, echipei misiunii Curții de Conturi a RM, în efectuarea procesului de “audit al performanței asupra activității unităților de coordonare, implementare și monitorizare a proiectelor finanțate prin asistență externă (UIPFAE) și utilizării resurselor financiare alocate, în conformitate cu principiile economiei, eficienței și/sau eficacității”, demarat la data de 29 martie 2024; a participat la ședința publică, în format on-line, din 20 decembrie 2024, în cadrul căreia a fost prezentat și examinat **Raportul de audit al performanței asupra activității unităților de coordonare, implementare și monitorizare a proiectelor finanțate prin asistență externă și utilizării resurselor financiare alocate**;
- a asigurat **achiziționarea bunurilor** planificate în cadrul Grantului Consolidat al FG nr. 3623, MDA-C-PCIMU, componentele TB și HIV/SIDA, în conformitate cu cerințele FG și ghidurile Băncii Mondiale privind Procurările, precum și livrarea și distribuția acestora, către instituțiile beneficiare;
- a asigurat **monitorizarea și evaluarea activităților** implementate de organizațiile care oferă (i) servicii de prevenire HIV pentru GRSI, inclusiv servicii de îngrijire și suport pentru PTH; și (ii) servicii de depistare activă a cazurilor TB (screening sistematic pentru TB activă), în special, în rândul populațiilor cheie, și de asigurare a aderenței pacienților la tratament antituberculos.